

Posudek oponenta diplomové práce

KALANINOVÁ, Helena. *Sociálně etické otázky diskutované v souvislosti s moderními genovými technologiemi*. Diplomová práce. Praha : HTF UK, 2012. 97 s.

Oponent: Pavel Kolář, Th.D.

Tématem předložené diplomové práce jsou vybrané problémy současné bioetiky, spojené zejména se současnými trendy v oblasti asistované reprodukce, genetických technologií a výzkumu kmenových buněk a embryí, a jejich reflexe v kontextu křesťanské etiky. Téma je přehledně zpracováno ve 4 kapitolách (2. – 5. kapitola). Autorka v celé práci projevuje živý zájem o zvolené téma, až na mírné chyby v interpunkci je její písemný projev výborný, přehledně vystavěla strukturu své práce, dobře definovala základní pojmy, jasně formuluje problémy, jednotlivá hlediska i své osobní postoje a názory, které zřetelně odlišuje od názorů jiných.

V Úvodu (kapitola 1.) autorka formuluje dva základní **cíle** své práce:

1. Ověřit, zda se mohou křesťanské církve kompetentně podílet na řešení základních bioetických problémů spojených s pokrokem současných přírodních (lékařských) věd, a nastínit, zda a jak mohou působit v rámci legislativního procesu, v jehož rámci jsou otázky bioetiky řešeny;
2. Zjistit, zda jsou příslušné argumenty předkládané v církevních dokumentech relevantní a poučené z odborného přírodovědeckého (lékařského) hlediska.

Prvního cíle autorka dosáhla uspokojivým způsobem s ohledem na celkový rozsah i téma své práce, a to zejména ve 4. kapitole („Bioetické dokumenty a organizace“). Je třeba ocenit skutečnost, že autorka dobře rozlišuje mezi jednotlivými typy křesťanských (ekumenických) organizací, vnímá různou míru jejich autority, a tedy i míru závaznosti, resp. reprezentativnosti jednotlivých, autorkou užívaných dokumentů. Zejména s ohledem na dokumenty pocházející z prostředí reformačních církví je tento přístup cenný.

Druhého cíle autorka dosáhla dle mého soudu pouze částečně. Zatímco samotné odborné stránce vybraných témat (asistovaná reprodukce, genetická diagnostika, genová terapie atd.) věnuje autorka náležitou pozornost a zpracovává ji způsobem úměrným celkovému charakteru své práce, **odborné kompetenci církevních dokumentů** se dle mého soudu **věnuje výslovně pouze na jediném místě** (viz. s. 64, téma zárodečné genové terapie). Proto považuji autorčinu formulaci v *Závěru* „Častou chybou církevních dokumentů i některých laických dokumentů je to, že autoři projevují značnou neinformovanost o problematice, kterou se mají zabývat. Někteří nepociťují nutnost zabývat se technologickými postupy a biologickým pozadím činností, ke kterým se mají vyjadřovat.“ (s. 85) za závěr, pro který **v samotné práci neshledávám dostatečné důvody**.

S ohledem na tuto skutečnost předkládám pro diskusi při obhajobě následující téma:

Může autorka na jí vybraném bioetickém tématu ukázat, které odborné znalosti považuje za nezbytné pro kvalifikované etické stanovisko, a doložit jejich absenci v některém z církevních dokumentů, které užívá v práci? Jak se daná neznalost projevuje v prezentovaném etickém stanovisku a jak jej dle autorky negativně ovlivňuje?

Po formální stránce splňuje předložená práce všechny požadavky kladené na závěrečné diplomové práce na HTF UK.

Práci hodnotím známkou **1-2** s ohledem na téma předložené k diskusi při obhajobě.

V Praze 7. srpna 2012

v.r. Pavel Kolář, Th.D.